

13/4/2016

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Οικονομικών

ΘΕΜΑ: Φορολόγηση επιδομάτων πρόνοιας και αναπηρίας

Με την έναρξη της υποβολής των φορολογικών δηλώσεων, έχει διαπιστωθεί από πολλούς φορολογούμενους με αναπηρία, δικαιούχους προνοιακών επιδομάτων, ότι τα εν λόγω επιδόματα έχουν προσυμπληρωθεί από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων στους κωδικούς 619-620.

Στους κωδικούς αυτούς αναγράφονται ποσά εισοδημάτων τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο εισοδήματος ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, αλλά επιβαρύνονται με ειδική εισφορά αλληλεγγύης.

Απαντώντας σε δημοσιεύματα σχετικά με τα παραπάνω, το Υπουργείο σας εξέδωσε σχετικό δελτίο τύπου στις 12/4/2016 με το οποίο δεν αποδέχεται την ύπαρξη λάθους, αλλά εξομοιώνει τις παραπάνω παροχές με εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις.

Σύμφωνα όμως και με παλαιότερες εγκυκλίους της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, για όσα επιδόματα - βοηθήματα δεν φέρουν τα απαραίτητα γενικά εννοιολογικά χαρακτηριστικά του εισοδήματος, δίδονται ως κοινωνική παροχή για την αντιμετώπιση και κάλυψη συγκεκριμένων ειδικών αναγκών στις οποίες υποβάλλονται ευπαθείς ομάδες φορολογουμένων, δίδονται χωρίς αντάλλαγμα παροχής εργασίας, χωρίς να αποτελούν καρπό περιουσιακών στοιχείων, και συνεπώς δεν τίθεται θέμα επιβολής εισφοράς [Αρ. Πρωτ.: Δ12 Α 1117818 ΕΞ 2013/23-7-2013].

Όπως προσφάτως, στην εγκύκλιο ΠΟΛ.1094/17.4.2015 με θέμα «Φορολογική μεταχείριση των υποτροφιών, των χρηματικών βραβείων και των βοηθημάτων - οικονομικών ενισχύσεων», αναφέρεται ότι «Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται ως οικονομική ενίσχυση - βοήθημα σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (ηλικιωμένους, άτομα με ψυχωτικές παθήσεις, άστεγους, άπορους, άτομα με ειδικές ανάγκες κλπ), από το Δημόσιο, ή από άλλους δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς (π.χ. Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ., οργανισμούς, ιδρύματα, κοινωφελείς περιουσίες του ν. 4182/2013, ιδιωτικές επιχειρήσεις κ.λπ.), δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος του άρθρου 7 του ν. 4172/2013 και επομένως δεν φορολογούνται».

Αντιστοίχως, στο έγγραφο ΔΕΑΦ Α 1079650 ΕΞ 2015/10.6.15, αναφέρεται ότι, με βάση την γνωμοδότηση του ΝΣΚ 375/2009, το επίδομα κυοφορίας και λοχείας που δίδεται από το ΙΚΑ δυνάμει του άρθρου 39 του ν. 1846/1951, χορηγείται για κάλυψη δαπανών και δεν είναι εισόδημα.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι επιδόματα και ποσά που δίνονται για την κάλυψη συγκεκριμένων δαπανών και αναγκών, όπως είναι εξ ορισμού τα επιδόματα που δίνονται σε άτομα με αναπηρία για την κάλυψη των αυξημένων δαπανών που αντιμετωπίζουν λόγω της ασθένειάς του, δεν αποτελούν εισόδημα.

Η αναγραφή των εν λόγω ποσών στους κωδικούς αυτούς σημαίνει ότι ενδεχομένως θα συνυπολογιστούν στο συνολικό φορολογητέο εισόδημα χιλιάδων ατόμων με αναπηρία με αποτέλεσμα να τους επιβληθεί η ειδική εισφορά αλληλεγγύης, να χάσουν την απαλλαγή από τον ΕΝΦΙΑ, καθώς και να δημιουργηθούν προβλήματα στον υπολογισμό των εισοδηματικών κριτηρίων για μια άλλη σειρά από παροχές (όπως το ΕΚΑΣ και τα οικογενειακά επιδόματα του εντύπου Α21).

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάστε:

- 1) Με ποιόν τρόπο φορολογούνται τελικά τα διάφορα προνοιακά επιδόματα που λαμβάνουν τα άτομα με αναπηρία; Ποια από αυτά υπόκεινται στην ειδική εισφορά αλληλεγγύης και ποια από αυτά συνυπολογίζονται στο συνολικό εισόδημα των φορολογούμενων;
- 2) Επιμένετε στην εξομοίωση των επιδομάτων αυτών με τα εισόδημα από μισθούς και συντάξεις, δεδομένου του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους ως παροχές κοινωνικού χαρακτήρα για την κάλυψη ειδικών αυξημένων αναγκών;
- 3) Προτίθεστε να προβείτε σε διόρθωση ή σε έκδοση διευκρινιστικών οδηγιών σχετικά με τη φορολόγηση των επιδομάτων πρόνοιας και αναπηρίας, ώστε να αποφευχθούν άλλα προβλήματα και αιφνιδιασμοί των φορολογούμενων;
- 4) Ποιος είναι ο σχεδιασμός της κυβέρνησης προκειμένου να υπάρξει ένας γενικότερος εξορθολογισμός της φορολογικής αντιμετώπισης των επιδομάτων ανάλογα με τη φύση τους και το σκοπό για τον οποίο δίνονται; Προτίθεται η κυβέρνηση να προχωρήσει στην οριστική διευθέτηση του ζητήματος (μέσω νομοθετικής ρύθμισης) του διαχωρισμού των επιδομάτων;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κατερίνα Μάρκου – Β' Θεσσαλονίκης

Κωνσταντίνος Μπαργιάτας – Λάρισα

Χάρης Θεοχάρης – Β' Αθηνών